

Kohtuasi C-624/20

Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1

Saabumise kuupäev:

24. november 2020

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam (Madalmaad)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

24. november 2020

Kaebuse esitaja:

E. K.

Vastustaja:

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Põhikohtuasja ese

Põhikohtuasjas on vaidluse all küsimus, kas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 20 kohane elamisõigus on oma iseloomult ajutine ja seetõttu on sellega vastuolus elamisloa andmine pikaajalisele Euroopa Liidu residendile.

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

ELTL artikli 20 ja direktiivi 2003/109 artikli 3 lõike 2 punkti e tõlgendus. Küsimus, kas liikmesriikidel on õigus ise määrata, kas ELTL artikli 20 kohane elamisõigus on ajutine. Kui seda küsimust reguleerib liidu õigus, tekivad küsimused, 1) kas direktiivi 2004/38 kohase ja ELTL artikli 20 kohase tuletatud elamisõiguse vahel on erinevus, 2) kas ELTL artikli 20 kohane tuletatud elamisõigus on ajutine ning 3) kas direktiiv 2003/109 on Madalmaade õigusesse nõuetekohaselt üle võetud.

Eelotsuse küsimused

1. Kas liikmesriikide pädevuses on määrata kindlaks, kas ELTL artikli 20 kohane elamisõigus on sellisena ajutise või alalise iseloomuga, või tuleks see defineerida liidu õiguse alusel?
2. Kui kohaldamisele kuulub liidu õiguse tõlgendus: Kas direktiivi 2003/109/EÜ kohaldamisel tuleb teha vahet erinevate sõltuvate elamisõiguste, millele on õigus kolmandate riikide kodanikel liidu õiguse kohaselt, sealhulgas sõltuv elamisõigus, mis antakse liidu kodaniku pereliikmele vastavalt elamisloa direktiivile, ja ELTL artikli 20 kohase elamisõiguse vahel?
3. Kas ELTL artikli 20 kohane elamisõigus, mis oma olemuselt sõltub kolmanda riigi kodaniku ja liidu kodaniku vahel kehtiva sõltuvussuhte esinemisest ning lõpeb seetõttu millalgi, on ajutise iseloomuga?
4. Kui ELTL artikli 20 kohane elamisõigus on ajutise iseloomuga: Kas direktiivi artikli 3 lõike 2 punkti e tuleb [sellisel juhul] tõlgendada nii, et sellega on vastuolus liikmesriigi regulatsioon, mille kohaselt on ainult liikmesriigi õiguses ettenähtud elamisload välistatud pikaajalise elaniku staatuse saamisest direktiivi tähenduses?

Viidatud Euroopa Liidu õigusnormid

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 20

Nõukogu 25. novembri 2003. aasta direktiivi 2003/109/EÜ pikaajalistest elanikest kolmandate riikide kodanike staatuse kohta (ELT 2004, L 16, lk 44) artikli 3 lõike 2 punkt e

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivi, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil ning millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1612/68 ja tunnistatakse kehtetuks direktiivid 64/221/EMÜ, 68/360/EMÜ, 72/194/EMÜ, 73/148/EMÜ, 75/34/EMÜ, 75/35/EMÜ, 90/364/EMÜ, 90/365/EMÜ ja 93/96/EMÜ (ELT 2004, L 58, lk 77, ELT eriväljaanne 05/05, lk 46) artikkel 7 ja artikkel 16

Viidatud liikmesriigi õigusnormid

2000. aasta välismaalaste seaduse (Vreemdelingenwet 2000, edaspidi „Vw 2000“) artikli 8 punkt e, artikkel 14 ja artikkel 45b

Põhikohtuasja faktiliste asjaolude ja menetluse lühikokkuvõte

- 1 Kaebaja sündis 30. novembril 1960 ja tal on Ghana kodakondsus. Tema 10. veebruaril 2002 sündinud pojal on Madalmaade kodakondsus.
- 2 9. septembril 2013 anti kaebajale vastavalt ELTL artiklile 20 EL elamisloa märkega „Liidu kodaniku pereliige“. Seda dokumenti nimetatakse alates 2017. aastast Madalmaades ka Chavez-Vilchez-elamisõiguseks¹.
- 3 18. veebruaril 2019 esitas kaebaja taotluse pikaajalisest elanikust Euroopa Liidu residentide elamisloa saamiseks.
- 4 Vastustaja jättis 30. augusti 2019. aasta otsusega rahuldamata kaebaja taotluse pikaajalisest elanikust Euroopa Liidu residentide elamisloa ja piiramata tähtajaga tavalise elamisloa saamiseks. Selle peale esitatud vaie jäeti 12. detsembri 2019. aasta vaideotsusega põhjendamatu tõttu rahuldamata.
- 5 8. jaanuaril 2020 esitas kaebaja Rechtbankile (esimese astme kohus) kaebuse selle vaideotsuse peale.

Põhikohtuasja poolte peamised argumendid

- 6 Kaebaja hinnangul tuleneb kohtuotsustest Singh², Chavez-Vilchez jt³ ning K. A. jt.⁴, et liikmesriikide pädevuses on kindlaks määrata nõuded ja tingimused seaduslikuks elamiseks nende territooriumil. Seetõttu on liikmesriigi pädevuses kindlaks määrata, kas ELTL artikli 20 kohast elamisõigust tuleb käsitleda ajutise või alalisena.
- 7 Lisaks ei kohaldu kaebaja suhtes direktiiv 2003/109. ELTL artikli 20 kohane elamisõigus on oma laadilt ajutine, kuna see lõpeb niipea, kui liidu kodanik ei sõltu enam kolmanda riigi kodanikust. Seetõttu on tegemist ajutise elamisega direktiivi 2003/109 artikli 3 lõike 2 punkti e tähenduses.
- 8 Chavez-Vilchez-elamisõigus on ajutise iseloomuga, kuna see on seotud mitte kaebaja õiguste, vaid tema lapse õigustega. Eesmärgiks on nimelt kanda hoolt selle eest, et kaebaja laps ei peaks lahkuma Euroopa Liidust. Elamisõigus tugineb kaebaja ja tema alaealise lapse vahelisel sõltuvussuhtel, mis on definitsioonist tulenevalt ajutise iseloomuga. Seetõttu ei ole kaebajal ka õigust nõuda piiramata tähtajaga tavapäraselt liikmesriigi elamisloa.

¹ Euroopa Kohtu 10. mai 2017. aasta otsuse Chavez-Vilchez jt kohaselt (C-133/15, EU:C:2017:354).

² 18. oktoobri 2012. aasta kohtuotsus (C-502/10, EU:C:2012:636, punktid 39–42).

³ Kohtuotsus Chavez-Vilchez jt (punkt 64).

⁴ 8. mai 2018. aasta kohtuotsus (C-82/16, EU:C:2018:308, punktid 53–54).

- 9 Kaebaja märgib esmalt, et kohtuotsustest Chavez-Vilchez jt ning K. A. jt ei tulene, et liikmesriigi pädevuses on kindlaks määrata, mis liiki elamisõigusega on tegemist. Mõiste „ajutise iseloomuga elamisõigus“ peaks olema Euroopa Liidus ühtselt tõlgendatud. Kaebaja viitab sellega seoses kohtuotsusele Singh.
- 10 Lisaks ei tulene direktiivist 2003/109, et tema tuletatud elamisõigus on ajutine. Seda direktiivi ei kohaldata vaid sellistele elamisõigustele, mille puhul on algusest peale kindel, et need on ajutise iseloomuga, nagu näiteks üliõpilaste ja au pair’ide elamisõigused. Direktiivist 2003/109 ei saa tuletada, et ainult iseseisvate, sõltumatute elamislubade puhul saab anda elamisloa pikaajalistest elanikest Euroopa Liidu residentidele.
- 11 Asjaolu, et on võimalik, et sõltuvussuhe lõpeb tulevikus, ei tähenda seda, et nende elamisõigus on ajutise iseloomuga. Tal on kavatsus asuda [siia] alaliselt elama. Seetõttu kohaldub direktiiv 2003/109 vägagi tema suhtes. Tema taotluse rahuldamata jätmine on seetõttu vastuolus viidatud direktiivi artikliga 3.
- 12 Lisaks ei ole vastutajal volitust keelduda talle elamisloa andmisest. Vw 2000 artikli 45b lõike 1 punkt a kohaselt võib keelduda elamisloa andmisest pikaajalisest elanikust Euroopa Liidu residentidele vaid siis, kui puudutatud isikul on ajutise iseloomuga elamisloa vastavalt Vw 2000 artiklile 14. Kaebajal ei ole liikmesriigi elamisloa, vaid Euroopa Liidu elamisõigus. Kuna ei esine ühtegi Vw 2000 artiklis 45b nimetatud keeldumise alust, siis ei oleks vastustaja tohtinud taotlust rahuldamata jätta.

Eelotsusetaotluse põhjenduse lühikokkuvõte

- 13 Vastus küsimusele, kas ELTL artikli 20 kohane elamisõigus on ajutise iseloomuga, on oluline tuvastamiseks, kas vastustaja tohtis rahuldamata jätta kaebaja taotluse pikaajalisest elanikust Euroopa Liidu residentide elamisloa saamiseks.
- 14 Sellele küsimusele ei saa Rechtbanki (esimese astme kohus) hinnangul ilma õigustatud kahtlusteta vastata. Rechtbank (esimese astme kohus) on Euroopa Kohtu praktikas leidnud pidepunkte selle kohta, et ELTL artikli 20 kohane elamisõigus ei ole ajutise iseloomuga. Raad van State (Madalmaade kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) haldusasjade osakond tegi 23. septembril 2020 (NL: RVS: 2020: 2272) kindlaks, et alaealiselt lapselt tuletatud elamisõigus lõpeb põhimõtteliselt siis, kui laps saab täisealiseks või kui ta ei sõltu enam kolmanda riigi kodaniku ülalpidamisest. Raad van State käsitlese kohaselt on seega algusest peale kindel, et elamisõigus on ajutine.

Kas elamisõiguse liigi määramine on liikmesriikide pädevuses?

- 15 Poolte vahel on vaidlus kõigepealt selle üle, kas ELTL artikli 20 kohase elamisõiguse liik on liikmesriigi pädevuses või tuleb seda tõlgendada liidu õiguse järgi. Rechtbank (esimese astme kohus) ei näe vastustaja poolt viidatud Euroopa

Kohtu otsustes pidepunkte selle kohta, et elamisõiguse liigi tõlgendamine oleks liikmesriigi õiguse küsimus. Nimetatud kohtupraktikast tuleneb just, et küsimust, kas ELTL artikli 20 kohane elamisõigus on ajutise iseloomuga, tuleb tõlgendada ühtselt Euroopa Liidu raames. Kohtuotsustest tuleneb nimelt, et tingimuste kindlaksmääramine ELTL artikli 20 kohase elamisõiguse jaoks on liikmesriigi pädevuses, mitte aga, et ka elamisõiguse liigi määramine on liikmesriigi pädevuses. Nagu sedastas Euroopa Kohus kohtuotsuse K. A. punktis 54, on nende tingimuste puhul tegemist menetlusnormidega nagu näiteks eeskirjad selle kohta, mil viisil saab kolmanda riigi kodanik tõendada, et tal on õigus Chavez-Vilchez-elamisõigusele. Küsimus, kas elamisõigus on ajutise iseloomuga, puudutab aga selle elamisõiguse tuuma. Seetõttu küsib Rechtbank (esimese astme kohus), kas selle üle peaksid otsustama liikmesriigid. See tähendaks nimelt seda, et ELTL artikli 20 kohane elamisõigus võiks ühes liikmesriigis viia direktiivi 2003/109 kohase elamisloa väljastamiseni ning teises liikmesriigis mitte. See tooks endaga kaasa soovimatu õigusliku ebavõrduse. Seetõttu esitab Rechtbank (esimese astme kohus) esimese küsimuse.

- 16 Juhul, kui Euroopa Kohus teeb kindlaks, et elamisõiguse liigi kindlaksmääramisel on tegemist küsimusega, mida reguleerib liidu õigus, palub Rechtbank (esimese astme kohus) Euroopa Kohtult vastust järgmistele küsimustele.

Kas ELTL artikli 20 kohane elamisõigus on ajutise iseloomuga?

– *Tuletatud elamisõigused*

- 17 Vastustaja käsitluse kohaselt saab asjaolust, et ELTL artikli 20 kohane elamisõigus tuleneb liidu kodaniku õigustest, järeldada, et selline elamisõigus ei too kunagi kaasa alalist elamisõigust. See õigus eksisteerib nimelt ainult seetõttu, et liidu kodanik ei peaks lahkuma liidu territooriumilt. Sellega ei ole seotud isiklikud õigused.
- 18 Rechtbank (esimese astme kohus) sedastab, et liidu õigus ei anna kolmandate riikide kodanikele iseseisvaid õigusi, mida on Euroopa Kohus ka mitmetes kohtuotsustes⁵ märkinud. Võimalikud õigused, mis antakse neile liidu kodakondsust puudutavate aluslepingu sätetega, ei ole isiklikud õigused, vaid õigused, mis on tuletatud sellest, et liidu kodanik on kasutanud oma õigust liikumisvabadusele ja elamisele Euroopa Liidus. See ei kehti ainult ELTL artiklist 20 tulenevatele õigustele, vaid ka direktiivist 2004/38 tulenevatele õigustele (kohtuotsused Eind⁶, Dereci jt⁷, Iida⁸, O. ja B.⁹ ning Rendón Marín¹⁰).

⁵ Kohtuotsus Chavez-Vilchez jt (punkt 62), 13. septembri 2016. aasta kohtuotsus Rendón Marín (C-165/14, EU:C:2016:675, punktid 72 ja 73), samuti 13. septembri 2016. aasta kohtuotsus CS (C-304/14, EU:C:2016:674, punktid 27 ja 28).

⁶ 11. detsembri 2007. aasta kohtuotsus (C-291/05, EU:C:2007:771, punkt 23).

⁷ 15. novembri 2011. aasta kohtuotsus (C-256/11, EU:C:2011:734, punkt 55).

- 19 Tuletatud õigused, millele on direktiivi 2004/38 kohaselt õigus kolmanda riigi kodanikul, kes on liidu kodaniku pereliige, võivad vägagi kaasa tuua alalise elamisloa saamise (vt viidatud direktiivi artikkel 16). Selle eelduseks on, et kolmanda riigi kodanik, kes on liidu kodaniku pereliige, on direktiivi 2004/38 artikli 7 kohaselt nagu ka liidu kodanik viibinud vastuvõtvast riigis seaduslikult viis aastat.
- 20 Seetõttu tuleb küsida, kas tuleb teha vahet direktiivide alusel tuletatud õigustel ja ELTL artikli 20 kohastel tuletatud õigustel. Ka kohtujurist viitas oma ettepanekutes kohtuasjades Rendón Marín ja CS¹¹ võimalikule ebajärjekindlale tuletatud elamisõiguse käsitlemisele, olenevalt sellest, kas see tuleneb direktiivist 2004/38 või ELTL artiklist 20, nagu seda on tõlgendatud kohtuotsuses Ruiz Zambrano¹².
- 21 Teisalt põhistasid liikmesriigid tuletatud elamisõiguse direktiivi 2004/38 kohaselt ise. Lisaks on nad ka ise nõustunud sellega, et kolmandate riikide kodanikud, kes on liidu kodaniku pereliikmed, võivad direktiivi 2004/38 kohaselt saada alalise elamisõiguse. Need õigused on nimelt direktiivis olemas. ELTL artikli 20 kohane tuletatud elamisõigus on aga kujundatud Euroopa Kohtu praktikas. See võib näidata nende tuletatud elamisõiguste ebavõrdset kohtlemist. Rechtbank (esimese astme kohus) küsib, kas see on asjakohane. Lisaks näeb Rechtbank (esimese astme kohus) asjaolus, et teised tuletatud elamisõigused võivad viia alalise elamisõiguseni, pidepunkti sellele, et ainuüksi tõsiasi, et ELTL artikli 20 kohane elamisõigus on tuletatud elamisõigus, ei ole piisav selleks, et asuda seisukohale, et tegemist on liigi mõttes ajutise elamisõigusega.

– *Direktiiv 2003/109*

- 22 Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktika kohaselt võivad liikmesriigid kindlaks määrata mõiste „seaduslik elamine“ direktiivis 2003/109 sisu ja sellega seotud tingimused või õigused¹³. Kui kolmanda riigi kodanik on enne taotluse esitamist elanud [liikmesriigis] seaduslikult pidevalt viis aastat, siis saab talle selle direktiivi kohaselt anda elamisloa. Direktiivi 2003/109 artikli 3 lõike 2 punkti e kohaselt ei kohaldata direktiivi kolmanda riigi kodaniku suhtes, kes elab riigis üksnes ajutiselt nt *au pair*’ina, hooajatöolisena või teenusepakkuja lähetatud

⁸ 8. novembri 2012. aasta kohtuotsus (C-40/11, EU:C:2012:691, punktid 66–68).

⁹ 12. märtsi 2014. aasta kohtuotsus (C-456/12, EU:C:2014:135, punkt 36).

¹⁰ 13. septembri 2016. aasta kohtuotsus (C-165/14, EU:C:2016:675, punkt 36).

¹¹ Kohtujurist Szpunari ettepanekud kohtuasjades Rendón Marín ja CS (C-165/14 ja C-304/14, EU:C:2016:75, punkt 152).

¹² 8. märtsi 2011. aasta kohtuotsus (C-34/09, EU:C:2011:124).

¹³ Vt näiteks kohtuotsus Singh (punkt 39).

töötajana teenuste piiriülese pakkumise eesmärgil või on ise teenuse piiriülene pakkuja või kui tema elamisloa tähtaeg on ametlikult piiratud.

- 23 Kohtuotsusest Singh (punktid 45–50) nähtub, et elamisõiguse liigi kindlaksmääramisel tuleb kontrollida, kas kolmanda riigi kodanikul on kavatsus asjaomasesse liikmesriiki püsivalt elama asuda. Kui see on nii, siis on see pidepunktiks sellele, et elamisõigus ei ole ajutise iseloomuga.
- 24 Direktiivis 2003/109 nimetatud näidetes on ühiseks jooneks see, et vastaval kolmanda riigi kodanikul ei ole kavatsust asuda liikmesriiki elama pikaajaliselt. Sellistel juhtudel on tegemist piiratud kestusega elamisega, asjaomase liikmesriigiga ei looda püsivaid sidemeid ning püsib side päritoluriigiga¹⁴.
- 25 Seega oleneb elamisõiguse ajutise iseloomu tuvastamine kolmanda riigi kodaniku kavatsusest sellesse riiki elama jääda. Küsimus on selles, miks peaks see olema ELTL artikli 20 kohase elamisõiguse puhul teisiti kui teise elamisõiguse puhul, mis võib vägagi hästi viia EL elamisõiguseni.
- 26 Direktiivi 2003/109 kohaselt tuleb lähtuda kolmanda riigi kodaniku kavatsusest asuda liikmesriiki elama pikaajaliselt. Selle direktiivi eesmärgiks on nimelt kolmandate riikide kodanike integreerimine vastuvõtvasse liikmesriiki. ELTL artikli 20 kohase elamisõiguse puhul on kolmanda riigi kodanik saanud elamisõiguse selleks, et tagada, et liidu kodanik saaks tõhusalt kasutada oma kodanikuõigusi. Selle tagajärjeks praktikas on aga, et kolmanda riigi kodanik teeb ka selliseid tegevusi, mille kaudu ta sulandub ühiskonda, nagu näiteks tähtajatu töölepingu sõlmimine, korteriomandi omandamine ja aja investeerimine sotsiaalse võrgustiku loomisele ja selle eest hoolitsemisele. ELTL artikli 20 kohase elamisõiguse puhul lisandub, et kolmanda riigi kodanikul, kes on liidu kodaniku üks vanematest, just selle liidu kodanikust lapse tõttu – kes mh käib liikmesriigis koolis, sõlmib sõprussuhteid ja tegeleb spordiga – tekivad liikmesriigiga tugevad ja kestvad sidemed. Lapsevanema integreerimine liikmesriiki on lapse seal kasvatamise oluliseks komponendiks.
- 27 Ka vastustaja seisukohas, mille kohaselt sõltuvussuhe millalgi tulevikus lõpeb – täpsemalt siis, kui liidu kodanikust laps saab 18aastaseks – ja on seetõttu ajutise iseloomuga, ei näe Rechtbank (esimese astme kohus) käesoleval ajal pidepunkte tuvastamaks, et ELTL artikli 20 kohane elamisõigus oleks oma liigilt ajutine. Nii ei ole selge, kas eelnevalt nimetatud elamisõigus lõpeb tõepoolest vahetult liidu kodanikust lapse täisealiseks saamisega. On täiesti mõeldav, et 18aastane laps, kes käib veel koolis, on jätkuvalt sõltuvussuhtes hooldusõigusega lapsevanemaga. Lisaks esineb muid riigis elamise põhjusi, mis teatud ajahetkel enam ei kehti. Mitte kõik nendest elamise põhjustest ei ole ajutise iseloomuga.

¹⁴ Vt ka kohtujurist Bot' ettepanekut kohtuasjas Singh (C-502/10, EU:C:2012:294, punkt 48).

- 28 Seoses kahtlusega küsimuse suhtes, kas ELTL artikli 20 kohane elamisõigus on ajutise iseloomuga, esitab Rechtbank (esimese astme kohus) küsimuse 2 ja küsimuse 3.

Kas direktiivi 2003/109 artikli 3 lõike 2 punkt e on nõuetekohaselt Madalmaade õigusesse üle võetud?

- 29 Kui vastus kolmandale küsimusele on jaatav, on olulised järgnevad asjaolud.
- 30 Direktiivi 2003/109 artikli 3 lõike 2 punkt e võeti Madalmaade õigusesse üle Vw 2000 artikliga 45b. Viidatud artikli kohaselt on ajutise iseloomuga elamisõigus tähtajalise elamisloa Vw 2000 artikli 14 tähenduses (st liikmesriigi tähtajalise elamisloa) alusel põhjus keelduda pikaajalisest elanikust Euroopa Liidu residentide elamisloa andmisest. ELTL artikli 20 kohane elamisõigus selle alla ei kuulu; siin on tegemist liidu õigusele tugineva elamisõigusega. See tähendab, et direktiivi 2003/109 artikli 3 lõike 2 punkt e ülevõtmine liikmesriigi õigusesse ei toimunud nõuetekohaselt. Madalmaad on ilmselt otsustanud tõlgendada direktiivi artikli 3 lõike 2 punkti e kitsamalt kui see on võimalik.
- 31 Küsimus on selles, kuidas peab Rechtbank (esimese astme kohus) sellesse suhtuma. Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt juhul, kui direktiivi ei ole liikmesriigi õigusesse nõuetekohaselt üle võetud ja liikmesriigi kohtunik peab tõlgendama direktiiviga kooskõllaliselt, ei saa see direktiiviga kooskõllaline tõlgendus olla aluseks liikmesriigi õiguse *contra legem* tõlgendusele¹⁵. Käesoleval juhul näib liikmesriigi õigus olevat kolmanda riigi kodanikule soodsam kui direktiiv 2003/109. Liikmesriigi õiguse kohaselt ei tooks ajutise iseloomuga elamisõigused, mis tuginevad liidu õigusele, kaasa pikaajalisest elanikust Euroopa Liidu residentide elamisloa andmisest keeldumist, samas kui kolmanda riigi kodanikud on nimetatud direktiivi kohaselt tänu nende elamisõigustele selle kehtivusalast välistatud. Rechtbank (esimese astme kohus) palub seetõttu Euroopa Kohtult eelotsuse vormis vastust küsimusele 4.

¹⁵ 24. jaanuari 2012. aasta kohtuotsus Dominguez (C-282/10, EU:C:2012:33, punkt 25).